
Članstvo u EU i NATO-u nije tek cilj već preduvjet razvoja*

Predsjednik Republike Hrvatske
STJEPAN MESIĆ

Sa zadovoljstvom sam se odazvao pozivu Atlantskog vijeća Hrvatske na ovu konferenciju. Posebno pozdravljam studente međunarodnih odnosa, za koje vjerujem da će uskoro biti ne samo sudionici, nego i nositelji procesa o kojima danas raspravljamo. Stoga dozvolite da podijelim s vama nekoliko stajališta o glavnoj temi ove konferencije, o ukupnim međunarodnim odnosima, ali i ulozi te interesima Hrvatske u budućnosti.

Izuzetno mi je drago da se ovako velik broj sudionika odazvao pozivu jedne nevladine organizacije. U "zrelim" demokracijama i međunarodnim odnosima, povezanost vladinog i nevladinog sektora nije ništa novo. U tranzicijskim državama, početkom prošlog desetljeća suočili smo se s pojmom "civilnog društva". Bio je to izazov u hrvatskoj političkoj retorici, ali ne i politička realnost. Uvjeren sam da je od tada napravljen značajan pomak.

Danas u Hrvatskoj, vladine i nevladine organizacije, politički i civilni sektor mirno spavaju jedan pored drugog. A budući da rade u zajedničkom interesu, sve češće i sve više surađuju. Smatram da je to dobar smjer. Osobno podržavam svaku takvu raspravu i suradnju koja vodi demokratizaciji, ali i raščišćavanju nekih nedoumica. Zato pozdravljam još jednom inicijativu Atlantskog vijeća Hrvatske i svih partnera u organizaciji ove konferencije.

Jednako kao što su vladin i nevladin sektor dvije strane iste demokratske medalje, uvjeren sam da u euroatlantskoj suradnji, koja je glavna tema vaše rasprave, "europeizam" i "atlantizam" nisu i ne bi trebali biti suprotstavljeni interesi međunarodne suradnje. Odnosno da ujedinjena Europa i Sjevernoatlantski savez nisu konkurenti, nego partneri. I jedan i drugi polaze od istih demokratskih vrijednosti i potrebom suradnje. I jedan i drugi uvode red i standarde za sve sudionike koji žele postati dio tih procesa.

*

Govor predsjednika Republike Hrvatske Stjepana Mesića na konferenciji "NATO nakon Istanbula – sigurnost u jugoistočnoj Europi" koja je u organizaciji Atlantskog vijeća Hrvatske i Office of Information and Press, NATO održana 19. studenoga 2004. u Zagrebu.

Ali ti procesi ostvaruju i jednu viziju. A to je da u ujedinjenoj Europi, bez obzira na broj njenih članica, nestaju interesi za prekrajanjem granica, već jačaju želje za otvaranjem granica. Nestaju potrebe za tuđim teritorijem pod krinkom zaštite vlastitog naroda, jer se na cijelom tom području prihvaćaju standardi koji štite manjine. Nestaju ideje za vječitim podjelama Europe prvog i drugog razreda, ali jačaju potencijali svih država ujedinjene Europe prema gospodarskim integracijama između atlantskog i pacifičkog bazena.

Stoga euroatlantsku suradnju vidim kao dvosmjernu cestu. Tu ne smije niti jedna strana držati fige u džepu, niti nametati svoju politiku. Zapravo su europeizam i atlantizam jedan drugome potrebni. Potrebni su i međunarodnim odnosima.

Hrvatska sa svojom veličinom, položajem i interesima zagovara i podržava politiku multilateralizma. Politiku koja nosi standarde, a ne samo interese. U tom pogledu, u Hrvatskoj smatramo da i Ujedinjeni narodi moraju imati izražajniju ulogu u regionalnim i globalnim odnosima.

Što se jugoistočne Europe tiče, taj je prostor u prošlom desetljeću bio izvor regionalnih problema, u kome su sudjelovali svi ključni međunarodni mehanizmi. I Ujedinjeni narodi, i Europska unija, i Sjevernoatlantski savez.

Početak ovog desetljeća, ovo je područje postalo izvor regionalnih želja za demokracijom, stabilnosti i suradnjom.

Sada pozivam da ovo područje, nakon problema i želja, postane izvor odgovornosti.

Smatram da upravo na ovim prostorima, euroatlantski procesi omogućuju da se riješimo hipoteka prošlosti, ali i da razvijemo vrijednosti koje su temelj budućnosti. No, tu se ne smiju zamijeniti teze. Naše probleme neće i ne mogu riješiti velike organizacije ili njihove članice. Napokon, ti problemi neće biti riješeni samo sudjelovanjem u tim procesima. Te probleme možemo riješiti jedino sami u vlastitim državama.

Ali isto tako ne moramo se bojati da će nestati naši nacionalni identiteti, prirodne osobitosti, gospodarski potencijali. Siguran sam da će nestati granične barijere, ali će ostati države, njihove kulture, te ukupni individualni i društveni resursi. Ali tada više nećemo biti izolirani, u čemu mnogi na ovim prostorima još čuvaju svoje statuse i privilegije. Bit ćemo povezani, ali s istim pravilima i standardima kao i mnoge druge članice.

Zato pozivam i potičem vladine i nevladine institucije u Hrvatskoj da ustraju na tome. Bez straha, i bez zadržke. Bez improvizacija i bez kalkulacija. Jednostavno jasnim ciljevima i politikom koja svakoj državi osigurava demokraciju, gospodarski razvoj i sigurnost. I tu ne smije biti zabune. Članstvo u Europskoj uniji i Sjevernoatlantskom savezu nije tek cilj razvoja. Već preduvjet razvoja. Također trebamo jasno prihvatiti da zakonske prilagodbe i reforme koje provodimo nisu tek dio naših odnosa s međunarodnim organizacijama, već i hrvatski državni ciljevi.

Zalagao sam se i nastavit ću se zalagati da se takve politika provodi i u cijelom našem susjedstvu. Duboko sam uvjeren da su prošla vremena kada je susjedu bilo gore, a nama bolje. I nama će sa razvijenim, stabilnim i sigurnim

susjedima biti lakše. Stoga pozivam sve na reforme, demokraciju i suradnju, a ne na mitove i podjele. Lekcije povijesti smo naučili.

Zaključit ću u duhu vaše teme: Između Europske unije i Sjevernoatlantskog saveza, razvoja i sigurnosti nema odabira. Želimo vidjeti ujedinjenu, ali i sigurnu Europu. No, to ne želimo vidjeti samo kod drugih, nego i kod nas samih. I to ne želimo zbog drugih, nego zbog nas samih.